

handling om, at erfaringerne siden 1977 har fået betænkelighederne til at blegne. Foreningen er ikke et sådant omslag bekendt, men kan mere tilslutte sig hr. Kjelgaards udlægning under lovforslagets første behandling om »sandhed med modifikationer«. Mere præcist er det vel at sige, at de allerstørste danske medicinalfabrikker går ind for ratificeringen, medens den valutabesparende og prisdæmpende produktion af synonym-præparater er modstandere, se f.eks. morgenavisen Jyllandsposten den 26. november 1980, hvor direktør Niels Østergaard, A/S Dumex beskriver synonym-produkternes betydning.

Danmarks Apotekerforening er gennem sine medlemmer og sit DAK-Laboratorium også producent af synonym-præparater, men stilles ved indførelse af stofpatent, altså undtagelsesbestemmelsernes bortfald, væsentligt vanskeligere end industrien, idet foreningen kun virker på *dansk område* og derved ikke har eksportindtægter.

Den produktion, der i dag foretages på landets apoteker, er fordelt på ca. 1500 præparater, og disse præparater repræsenterer 40 pct. af de lægemiddelpakninger, der udleveres fra apotekerne.

Denne andel har været meget stabil i de sidste 10 år, hvilket udelukkende skyldes, at Danmarks Apotekerforening under gældende patentlovs forbud mod lægemiddelpatenter har iværksat udvikling og markedsføring af nyere lægemidler til erstatning for ældre og umoderne lægemidler. Den omtalte udvikling er foretaget ved at indkøbe de aktuelle råvarer og herudfra formulere det færdige lægemiddel.

På det økonomiske område har de apoteksproducerede præparater en andel på 20 pct. af omsætningen. Fordelingen mellem udenlandsk og dansk produktion er vist i bilag 1. Årsagen til, at andelen i kroner og øre er mindre end mængdeandelen, er, at de ældre lægemidler er forholdsvis billige, samt at de nyudviklede præparater markedsføres til priser, der ligger op til 20 pct. under tilsvarende præparater. Dette forhold har ofte medført, at markedsføring af et apoteksfremstillet præparat har resulteret i en prisnedsættelse hos konkurrenterne. Denne effekt er vist i bilag 2. Set med forbrugernes øjne har markedsføring af de apoteksfremstillede præparater således en prisdæmpende effekt.

Set fra en samfundsøkonomisk synsvinkel må apoteksproduktionen betegnes som valutabesparende. Således indkøbes kun de relativt billige råvarer i udlandet, medens det omkostningskrævende udviklings- og dokumentationsarbejde udføres her i landet.

Såfremt patentlovens bestemmelser vedrørende adgangen til patentering af lægemidler og disses virksomme stoffer ændres ved undtagelsesbestemmelsernes ophævelse, således som forudset i lovforslag nr. L. 88, ville dette have meget uheldige følgevirkninger.

Lægemedelindustrien, i særlig grad den udenlandske, vil ved hjælp af produktpatentet kunne opretholde et fuldstændigt monopol på det enkelte lægemiddel og dets virksomme stof i hele patentets løbetid på 20 år. Det vil i dette tidsrum ikke være muligt for synonym-producenter, herunder danske apoteker, at udvikle og markedsføre lignende præparater med samme virksomme indholdsstof. Effekten af sådanne tilstande er forsøgt anskueliggjort på bilag 3, dog kun for Nitrazepam-præparater (sovemiddel). Foreningen er dog overbevist om, at den virkelige udgiftsforskel vil være væsentlig større, idet konkurrence fra danske synonym-præparater har påvirket prislejet for udenlandske præparater i nedadgående retning. Ved produktpatent og dermed manglende konkurrence vil patenthaver kunne opretholde præparatets pris, så længe patentet udelukker konkurrence. Dette forhold vil oftest blive set, hvor det drejer sig om udenlandsk producerede præparater, idet danske myndigheder vil stå svagt i vurderingen af rimeligheden af præparatets pris.

Effekten af produktpatentet vil derfor være øget udgift for den enkelte patient og for landet. Forholdet anskueliggøres ved bilag 4. Da hovedparten og yderligere de dyreste lægemidler er importeret, vil følgen også blive et større valutaforbrug.

En betingelse for opretholdelse af den billigere og valutabesparende apoteksproduktion er en stadig fornyelse af sortimentet. Dette sidste vil være stærkt vanskeliggjort af lægemiddelpatenter. Foreningen skønner, at indførelse af patenter på lægemidler og disses virksomme bestanddele over en årrække vil medføre en nedgang i antallet af personer beskæftiget ved apoteksproduktion af lægemidler. Nedgangen forventes at blive mindst 500 personer.